

R E G L U G E R Ð

um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum.

1. gr.

Póst- og símamálastjórn hefur með höndum yfirumsjón og eftirlit með fólksflutningum með bifreiðum, er sérleyfi, undanþágu eða réttindi til hópferðaakesturs þarf fyrir, í umboði samgöngumálaráðuneytisins, og annast útgáfu réttindaskírteina fyrir greindum akstri.

Skírteinin skulu undirrituð af samgöngumálaráðherra og meðundirrituð af póst- og símamálastjóra, eða í umboði þessara aðila.

2. gr.

Þeir aðilar, sem öðlast réttindi til hópferðaakesturs, skulu greiða sérstakt hópferðaréttindagjald.

Upphæð gjaldsins skal vera krónur 500.00 — fimm hundruð krónur — á ári fyrir hvert sæti þeirra bifreiða, er hópferðaréttindin eru veitt fyrir, í bifreiðum frá 9—19 farþega. Krónur 10 000.00 — tíu þúsund kónur — á ári eða hluta úr ári fyrir hverja bifreið frá 20—30 farþega. Krónur 11 000.00 — ellefu þúsund krónur — á ári eða hluta úr ári fyrir hverja bifreið 31—40 farþega og krónur 12 000.00 — tólf þúsund krónur — á ári eða hluta úr ári fyrir hverja bifreið frá 41 til 60 farþega.

Hópferðaréttindagjaldið greiðist fyrirfram við móttöku hópferðaréttindaskírteinis.

3. gr.

Óheimilt er að aka hópferðir, ferðir á héraðsmót, fjölsóttar skemmtanir o. þ. l. með stærri bifreiðum en svo, að þær rúmi 8 farþega, nema hafa til þess sérstakt hópferðaleyfi fyrir hverri einstakri ferð.

Undanþegnar hópferðaleyfis skyldu eru hópferðir, ferðir á héraðsmót eða almennar skemmtanir innan hvers lögsagnarumdæmis. Bæjarfélög skulu í þessu sambandi teljast til þess lögsagnarumdæmis, sem næst þeim er.

Hópferðaleyfi má veita öllum sérleyfishöfum, svo og þeim öðrum, er hlotið hafa réttindi til hópferðaakesturs. Póst- og símamálastjórn annast útgáfu hópferðaleyfa í umboði samgöngumálaráðherra, og ákveður gjaldskrá fyrir hópferðaakestur, að fengnum tillögum skipulagsnefndar fólksflutninga.

Hópferðaleyfi skal miðað við ákveðna ferð á ákveðinni leið.

Binda má leyfið við notkun ákveðinnar bifreiðar á ákveðinni leið.

Óheimilt er að auglýsa hópferðir eða sætaferðir nema að hafa til þess sérstakt leyfi frá póst- og símamálastjórn.

Í auglýstum hópferðum, þegar seld eru einstök sæti, er heimilt að nota farseðla, sem póst- og símamálastjórnin gefur út til notkunar í slíkum ferðum, og gilda farseðlarnir þá jafnframt sem hópferðaleyfi.

4. gr.

Í hópferðaakestri er skylt að hafa jafnan hópferðaleyfi með í bifreiðinni eða farseðla frá póst- og símamálastjórninni, sem jafnframt gilda sem hópferðaleyfi, sbr. 3. gr. Er skylt að sýna þau eftirlitsmönnum, ef þeir óska þess.

5. gr.

Sérleyfi til fólksflutninga skal miðast við ákveðnar leiðir. Í hverju sérleyfi skulu vera ákvæði um ferðatilhögun og fargjöld á sérleyfisleiðinni, svo og um póst-

flutninga. Sömuleiðis ákvæði er skylda sérleyfishafa til að halda uppi flutningum á leiðinni, svo lengi sem póst- og símamálastjórnin telur nauðsynlegt, og tíð leyfir og vegir teljast færir að álitu vegamálastjóra.

Nú er nokkur hluti sérleyfisleiðar ófær bifreiðum og er þá sérleyfishafi skyldur til að leita álots póst- og símamálastjórnar, hvort halda skulu uppi flutningum á þeim hlutum leiðar, sem er fær bifreiðum. Sérleyfishafa er óheimilt að leggja niður eða fækka ferðum á sérleyfisleið án þess að hafa fengið til þess samþykki póst- og símamálastjórnar.

Sérleyfi skal óframseljanlegt.

6. gr.

Póst- og símamálastjórn annast innheimtu sérleyfisgjalds af sérleyfisundanþágu og hópferðum eða leyfðum sætaferðum.

Sérleyfisgjaldið greiðist fyrirfram við móttöku farseðla eða hópferðaleyfa eða við kassauppgjör úr farseðlavélum, sem samþykktar eru af póst- og símamálastjórn.

7. gr.

Nú er veitt sérleyfi fyrir ákveðna leið, og má þá enginn annar en sá, er síkt sérleyfi hefur fengið, halda uppi fólksflutningum á leiðinni eða kafla úr henni eftir föstum áætlunum, nema hafa til þess undanþágu frá ráðherra samkvæmt 1. gr. þessarar reglugerðar.

Áður en veitt er sérleyfi eða undanþága skal leita umsagnar skipulagsnefndar fólksflutninga um málið.

8. gr.

Póst- og símamálastjórnin setur, að fengnum tillögum skipulagsnefndar fólksflutninga og sérleyfishafa, ferðaáætlun og gjaldskrá á sérleyfisleiðum.

Við ákvörðun ferðaáætlana og gjaldskrár skal hafa hliðsjón af rökstuddum upplýsingum og tillögum frá sérleyfishöfum. Sérleyfishafi er skyldur til að fylgja áætlun um burtfarar- og komutíma, svo og gjaldskrá, er póst- og símamálastjórnin setur. Óski sérleyfishafi eftir breytingu á ferðaáætlun eða gjaldskrá, skal hann senda póst- og símamálastjórninni skriflega beiðni um það, og ákveður hún, hvort gera skuli slíka breytingu. Póst- og símamálastjórnin getur hvenær sem er, ef sérstök ástæða er til, breytt ferðaáætlun og gjaldskrá, en leita skal þó áður álots viðkomandi sérleyfishafa. Ef flutningum seinkar eða ferðir falla niður af óviðráðanlegum ástæðum, skal sérleyfishafi þegar í stað tilkynna það póst- og símamálastjórninni og tilgreina ástæður.

Nú vill sérleyfishafi ekki hlíta ákvörðun póst- og símamálastjórnar um ferðaáætlun eða gjaldskrá, og sker þá ráðherra úr, en leita skal þó áður álots skipulagsnefndar fólksflutninga. Skyldur er sérleyfishafi til að hlíta ákvörðun póst- og símamálastjórnar, þar til ráðherra hefur skorið úr.

9. gr.

Sérleyfishafi er skyldur til að fullnægja flutningsþörfinni á þeirri leið, sem hann hefur sérleyfi á, eftir því sem tekið er fram í sérleyfi hans. Þar sem fleirum en einum er veitt sérleyfi til fólksflutninga á einhverri leið, má ákveða, að einn þeirra eða fleiri séu aðalsérleyfishafi, og ber hann eða þeir ábyrgð á, að flutningsþörfinni sé fullnægt, en hinir hafa aðeins þann takmarkaða rétt til ferða, sem ákveðinn er í sérleyfinu.

Farþegar skulu skyldir til að panta farseðla með minnst eins klukkutíma fyrirvara áður en áætlunarferð sérleyfisbifreiðar hefst, þegar um 40—100 km ferð er að ræða. En með þriggja klst. fyrirvara sé um lengri ferðir en 100 km að ræða. Hefjist

slíkar ferðir fyrir kl. 11 árdegis, skal farþegum skylt að panta farseðla ekki seinna en kl. 7 kvöldið áður.

Hverjum farþega er heimilt að hafa í fari sínu, án sérstakrar greiðslu, farangur er nemi allt að 20 kg að þyngd.

Sérleyfishafi er ekki skyldur að leggja til aukabifreið fyrir færri en 5 farþega á lengri leiðum en 100 km vegalengd.

10. gr.

Sérleyfishafi skal á aðalviðkomu- og endastöðum, svo og í sérleyfisbifreiðunum, birta ferðaáætlun og gjaldskrá með auglýsingum á hentugum stöðum.

11. gr.

Skyllt skal sérleyfishöfum og þeim, er fá undanþágu ráðherra til fólksflutninga-aksturs, að afhenda öllum farþegum tölusetta farseðla, er gerðir séu eftir fyrirsögn og undir eftirliti póst- og símamálastjórnarinnar. Farseðlar séu afhentir eigi síðar en um leið og farþegar stíga í bifreiðina. Skyllt er farþegum að geyma farseðlana meðan á ferð stendur og sýna þá eftirlitsmönnum, sé þess krafizt. Sérleyfishafi er skyldur til að láta póst- og símamálastjórninni í té allar upplýsingar um tölu farþega, fjölda ferða, rekstrarreikninga og annað, er máli skiptir varðandi sérleyfisaksturinn, eftir fyrirmælum póst- og símamálastjórnarinnar á hverjum tíma.

12. gr.

Sérleyfishafa er skylt að flytja póst samkv. reglum og gjaldskrá, er ráðherra setur, að fengnum tillögum póst- og símamálastjórnarinnar og skipulagsnefndar fólksflutninga. Er reglur eru settar og gjaldskrá samin, skal að svo miklu leyti sem við verður komið, hafa hliðsjón af rökstuddum upplýsingum frá sérleyfishöfum.

13. gr.

Skyllt er sérleyfishafa, ef bifreið hans bilar eða verður ónothæf, að útvega aðra í hennar stað, sem póst- og símamálastjórnin tekur gilda.

14. gr.

Skyllt er sérleyfishafa og hópferðaréttindahafa að kaupa og halda við tryggingum fyrir bifreiðar sínar samkv. ákvæðum laga. Nær tryggingarskyldan einnig til bifreiða, sem skrásettar eru til vöruflutninga, en notaðar eru endrum og sinnum til fólksflutninga.

Sérleyfishafi og hópferðaréttindahafi, bifreiðastjórar þeirra og afgreiðslumenn skulu jafnan gæta þess að sýna farþegum lipurð og kurteisi í afgreiðslu og allri umgengni.

Kærun út af sérleyfisakstri skulu sendar póst- og símamálastjórninni skriflega.

Halda skal bifreiðum þrifalegum að utan og innan, eftir því sem við verður komið. Skal gæta þess, að áletrun á skrásetningarkerki sé jafnan vel læsileg. Sérleyfishafi er skyldur til að sjá um, að framan á bifreiðum hans í föstum áætlunarferðum sé merkt greinilega nafn leiðar, sem bifreiðin ekur.

15. gr.

Gæta skal þess að aka þannig, að vegunum sé hlíft við skemmdum eftir því, sem við verður komið. Þyki vegamálastjóra vegakafli liggja undir skemmdum af akstri þungra bifreiða, getur póst- og símamálastjórnin í samráði við hann ákveðið, að áætlunarferðir skuli falla niður á meðan svo stendur á.

16. gr.

Leita skal álits skipulagsnefndar fólksflutninga um veitingu sérleyfa-hópferðaréttinda og undanþága, sem veittar eru til lengri tíma en eins mánaðar. Einnig um tilhögun ferða á sérleyfisleiðum og annað það, er máli skiptir í skipulagningu fólksflutninga.

17. gr.

Falli sérleyfi af einhverri ástæðu niður, tekur ráðherra, að fengnum tillögum póst- og símamálastjórnarinnar og skipulagsnefndar fólksflutninga, ákvörðun um, hvort veita skal aftur sérleyfi á sömu leið. Verði svo ákveðið, skal auglýsa sérleyfið til umsóknar, og skal í auglýsingunni tekið fram vegalengd, fjöldi ferða og farfjöld á leiðinni.

Umsækjandi skal í umsókn sinni skýra frá bifreiðakosti sínum og hvers konar bifreið hann hyggst nota til flutninganna.

18. gr.

Sérleyfishafa er skylt, á sérleyfistímabilinu, að fylgja ákvæðum laga um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum og reglugerða og skilmála, sem settir eru samkvæmt þeim, svo og að hlíta breytingum, er gerðar kunna að verða, og þá einnig þeim breytingum, er póst- og símamálastjórnin kann að gera á fjölda ferða almennt eða hjá einstökum sérleyfishöfum, svo og aðra tilhögun ferða á sérleyfistímabilinu.

Nú treystir sérleyfishafi sér ekki til að fullnægja skilmálum þeim, sem settir eru eða settir verða samkvæmt gildandi lögum eða reglugerðum, og skal hann þá tilkynna það póst- og símamálastjórninni skriflega.

19. gr.

Heimilt er póst- og símamálastjórninni að krefjast þess að fá aðgang að öllum reikningum og bókum sérleyfishafa, er við kemur sérleyfisflutningum.

Póst- og símamálastjórnin getur látið stöðva bifreiðar fyrirvaralaust, sé um eftirlit að ræða eða meint brot á sérleyfislögum.

Nú telur sérleyfishafi sig órétti beittan af öðrum, sem flutninga stunda, eða af þeim, sem flutninga nota, og skal hann þá senda skriflega umkvörtun til póst- og símamálastjórnarinnar. Sé um brot að ræða á sérleyfislögum eða öðrum lögum eða reglugerðum, sendir póst- og símamálastjórnin málið til hlutaðeigandi lögum samkvæmt.

20. gr.

Brot á reglugerð þessari varða sektum, frá 1000 til 10 000 kr., nema þyngri refsing liggji við samkvæmt lögum. Skal farið með slík mál að hætti opinberra mála.

Reglugerð þessi er hér með sett samkvæmt lögum nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum og lögum nr. 73/1966 um breytingu á lögum nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum til að öðlast þegar gildi, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Jafnframt fellur úr gildi reglugerð nr. 82/1956, um skipulagningu á fólksflutningum með bifreiðum.

Samgöngumálaráðuneytið, 1. júní 1966.

Ingólfur Jónsson.

Brynjölfur Ingólfsson.